

Posudek vedoucího práce

VÝCHOVA K HERECTVÍ JAKO PROCES OBJEVOVÁNÍ A OBNOVOVÁNÍ

Marianna Kozak

Magisterská práce Marianny Kozak je rozsáhlou reflexí jejího zápasu o živé herectví a poznávání různých přístupů k herecké pedagogice. Autorka v ní popisuje proces, který započal ještě před jejím příchodem na DAMU, a sice proces setkávání se s veřejným vystupováním a jeho rozmanitými projevy ve školském systému. Začíná autobiograficky pojatými pasážemi z dětství, ve kterých zaujme živě evokovanými vzpomínkami, pokračuje svým zápasem o bytostné vstřebání instrukcí a impulsů, kterých se jí dostávalo během studia na DAMU, aby od nich přešla k reflexi zahraničních zkušeností, nejprve v londýnské Regent's University a posléze v kyjevské Univerzitě Ivana K. Karpenka-Karoho. Nakonec se věnuje svému – a zde již nikoli osobnímu, ale zprostředkovanému – setkání s přístupem k pedagogice herectví ruského psychologa, pedagoga a režiséra Nikolaje Děmidova. Práce Marianny Kozak je kompaktním narativem o hledání osobní pozice v houštině disciplin, pedagogických stylů, technik, kultur, a o zápasu s internalizací nároků, které přicházejí zvnějšku. V souladu s filosofií katedry je její postoj vyjádřením maximy „*studovat herectví, nikoli studovat na herce*“, kréda, které katedře vytkl její zakladatel Ivan Vyskočil a které autorce tolikrát zdůrazňovala Jaroslava Pokorná ve svém jedinečném pojetí herecké propedeutiky.

Rozdíl mezi oběma procesy (studovat herectví, studovat na herce) je jak v metodologii výuky tak zejména v samotném přístupu studenta. Právě o této vnitřní hraně, na které se student pohybuje, je magisterská práce Marianny Kozak především. Díky své iniciativě se konfrontovala se zahraničními přístupy, kde převazuje „studium na herce“, ale dogmaticky je nesoudí, snaží se z těchto přístupů přejímat to, co může obohatit její „studium herectví“. Na mnoha místech přitom zdůrazňuje, jak jí její psychosomatická zkušenost (zejména pak ta s dialogickým jednáním) pomohla se k probírané látce nebo aplikovanému cvičení postavit osobnostně zrale, bez zrychleného přejímání postupů a aplikování vzorů. Přitom je „spěchání“ zároveň jedním z hlavních témat práce. Autorka ukazuje, kolik úsilí jí stálo vymanit se z nastavení na výkon, které je dílem způsobeno výchovou a dílem samotnými dispozicemi autorky.

Výběr hereckých technik, které autorka popisuje, ukazuje na příbuzné rysy s pojetím výchovy k herectví a KATaP. Za jednoznačný přínos pak pokládám prostudování díla Nikolaje Děmidova, domnívám se, že Marianna Kozak je první autorkou, která v češtině informuje o Děmidovově pedagogickém odkazu. Také v tomto případě jsou důležité diplomantkou zdůrazňované podobnosti s přístupem k herecké propedeutice na této katedře. Vzhledem k objemu materiálu (kniha má více než 700 stran) a k vyhodnocení interpretačního přínosu editora Andreje Malajev Babela, je to velmi přínosná kapitola, i když má poněkud jinou strukturu než ostatní pasáže práce, protože není reflexí vlastní psychosomatické zkušenosti, je velmi poctivým záznamem komparace na základě těchto zkušeností se systémem, který zanikl se smrtí svého autora, aby byl v současné době resuscitován v nepřímé linii A. Malajev Babelem.

Pokud jde o konzultace, samotné psaní práce probíhalo v šibeničním harmonogramu, proto nebyl čas od práce odhlédnout a vrátit se k dopracování, přesto jde o kvalitní hlubokou reflexi autorčiny cesty k herectví jako objevování a obnovování psanou s vnitřní přesvědčivostí osobitým stylem.

Práci doporučuji k obhajobě

V Praze, 18.9. 2018

doc. Jan Hančil
vedoucí práce